

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ ФОРМИ І МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
14 грудня 2023 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту природничо-математичних наук, інформатики та менеджменту Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №6 від 28.12.2023 р.)*

Рецензенти:

Дарманська І. М. – доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Галус О. М. – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева І. А – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні форми і методи організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 118 с.

До збірника ввійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

КОЛБИНА Людмила Анатоліївна

ВИКОРИСТАННЯ LEGO-ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Виклики, що стоять перед сучасною початковою школою, зумовили розроблення Концепції Нової української школи – документа, який проголошує збереження цінностей дитинства, необхідність гуманізації навчання, особистісного підходу, розвитку здібностей учнів, створення освітньо-предметного середовища, що в сукупності забезпечують психологічний комфорт і сприяють вияву творчості дітей. З метою реалізації ідеї Нової української школи, передбачено використання LEGO-технології в освітньому процесі для молодших школярів.

У ході дослідження «Використання LEGO-технології у вихованні учнів початкової школи» О. Петегрич та Л. Петегрич, було визначено, що «LEGO – одна з найвідоміших і поширених нині педагогічних систем, що широко використовує моделі реального світу і предметно-ігровий осередок навчання і розвитку дитини» [1].

Цими ж авторами (О. Петегрич та Л. Петегрич), було стверджено, що «перспективність застосування LEGO-технології зумовлюється її високими освітніми можливостями: багатофункціональністю, технічними та естетичними характеристиками, використанням у різних ігрових і навчальних зонах» [1].

Як показала практика, за останні роки в умовах Нової української школи LEGO-технологія «Шість цеглинок» стала універсальною й урізноманітнила освітній процес.

LEGO-технологія «Шість цеглинок» дає можливість відшліфувати важливі лінії освітнього процесу, такі як: рефлексія та набуття досвіду спілкування учнів у діалозі.

Адже підвищення мотивації до освітньої діяльності кожного молодшого школяра й відбувається зазвичай під час нестандартних уроків, дискусій, захисті проєктів тощо.

Урізноманітнити освітній процес можна за допомогою інноваційних технологій таких як: «Карусель», «Акваріум», «Мікрофон», «Коло ідей», «Метод «Прес»», «Розігрування ситуацій в ролях (рольова гра, імітація)», «Ток-шоу», «Мозаїка», «Навчання на базі кейсів», «Світове кафе», «Відкритий простір», «Дискусія», «Дебати», «Кубик Блума», «Прийом сторітелінгу» та ін.

Визначимо, що LEGO-технологія «Шість цеглинок» на сьогодні є практичним інструментом для освітнього процесу, навчання дітей. Ця технологія легко адаптується до різних предметів та створення завдань для кожного учня індивідуально в залежності від його вподобань та вмінь.

За допомогою конструктора-LEGO швидше та якісніше вирішуються завдання поставлені перед освітою початкової школи за наступними напрямками:

- ✓ Розвиток дрібної моторики рук дітей молодшого шкільного віку, стимулюючи цим у майбутньому дитини загальномовленевий розвиток, а також розумові здібності.
- ✓ Навчання правильного та швидкого орієнтування в просторі.
- ✓ Знайомство з математичними поняттями; навчання учнів розв'язувати математичні та логічні задачі.
- ✓ Формування знань про навколишній світ, природне середовище, ландшафт, а також архітектурні споруди та транспорт.
- ✓ Розвиток творчого мислення, пам'яті та уваги в учнів початкової школи.
- ✓ Розширення та формування словникового запасу учнів, а головне формування навичок щодо діалогічного їхнього мислення.
- ✓ Формування вмій навичок до колективної роботи, спілкування та толерантності між собою.

Доказовим є факт, що правильно організована робота за допомогою LEGO-технології «Шість цеглинок» має великий потенціал, а саме: дає можливість виробити певні якості особистості такі, як: терпіння, взаємоповагу один до одного та до оточуючих, посидючість та охайність. Окрім зазначеного, дана технологія також дозволяє вчителю активізувати дитяче мислення та сформувати у них стійкий інтерес до навчання; сприяє організованості – це звісно ж не весь спектр можливостей LEGO-технології «Шість цеглинок» з точки зору конструктивно-ігрової техніки, насправді, як виявилось він набагато ширший.

Необхідно наголосити на тому, що саме тренером LEGO Foundation Оленою Пастовень [2] було запропоновано методика для ознайомлення учнів початкової школи з LEGO цеглинками за допомогою вправ «Масаж долоньок», «Перекидання цеглинок», «Ланцюжок» та «Підступна вежа».

Перша вправа «Масаж долоньок» – це коли діти із заплющеними очима, беруть в долоньки цеглинку та роблять масажні рухи щоб відчутти «Скільки у цеглинки штирів?... заглибин?... гострих куточків?... плоских сторін? якого кольору цеглинка? тощо» [2]. Дана вправа спрямована на активізацію розумової діяльності учасників процесу та розвитку їхніх сенсорних відчуттів.

Наступна вправа «Перекидання цеглинок» під час виконання цієї вправи діти об'єднавшись в пари, мають перекинутися цеглинками змінивши своє положення, усвідомивши, що «якщо ми партнери і працюємо разом нам потрібно підлаштуватися один під одного так, щоб у нас вийшла спільна справа» [2]. Діти виконуючи цю вправу розвивають вертикальний (обсяг інформації) та горизонтальний (сприйняття інформації) зір.

Вправа «Ланцюжок», ставила за мету розвинути у школярів окомір. Діти, розкладають будь-які чотири цеглинки послідовно з відстанню по ширині пальця, після чого беруть руками дві цеглинки, які залишились, встановлюючи їх по краям утвореного ними «потягу», відстані визначити «на око» [2].

Не менш цікавою та важливою є вправа «Підступна вежа», мета якої полягає у формуванні навичок командної роботи. Напочатку вправи дитина

сама з'єднує цеглинки, будує вежу, а вже після чого має познайомитися з побудованими вежами своїх однокласників та визначити спільно, яка із них є стійкою, а яку легко можна зруйнувати («якщо не з'єднувати цеглинки, а ставити короткою стороною одну на одну», «вибудувувати, щоб штирі на цеглинках були по одну сторону» та ін.) [2]. Вправи можна видозмінювати в залежності від завдання та мети уроку.

Психологи твердять, що за допомогою LEGO-технологій «Шість цеглинок», у дітей молодшого шкільного віку, можна розвинути п'ять головних сфер, таких як: креативність; фізичний розвиток; соціальний розвиток; когнітивний розвиток; емоційний розвиток.

Отже, використання LEGO-технологій «Шість цеглинок» є невід'ємною складовою в умовах Нової української школи. Аналіз науково-методичної літератури довів, що саме ці технології відповідають природним потребам сучасних дітей молодшого шкільного віку та сприяють: підвищенню якості отримання освіти; розвитку пізнавальної активності, творчої індивідуальності; стимулюють потяг до отримання нових та цікавих знань, пізнанню оточуючого середовища; відчутти себе вільними, задоволеними, інтелектуально та емоційно наповненими, успішними.

Список використаних джерел:

- 1 Петегирич О. М. Використання LEGO-технології у вихованні учнів початкової школи / О. М. Петегирич, Л. П. Петегирич. *Освіта.ua*. 2016. URL: https://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/51011/
- 2 Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>.

КРАСНОПОЛЬСЬКА Тетяна Миколаївна

E-LEARNING COURSE IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION OF EDUCATION

The current state of development of society and the widespread introduction of information and communication technologies have spread to the field of education. In particular, we can now talk about the transition from informatization of education to digitalization of the educational process.

According to the Concept for the Development of the Digital Economy and Society of Ukraine for 2018-2020, the digitalization of education is one of the main tasks of the formation of the digital economy and society. According to the Concept, "information, communication and digital technologies provide an opportunity to intensify the educational process, improve the level and quality of perception, understanding and assimilation of knowledge... Digital technologies make the learning process mobile, differentiated and individual... Such lessons are

ЗМІСТ

АБЕРНІХІНА Ірина Георгіївна Використання інтерактивних онлайн-платформ для набуття студентами практичних навичок у сфері страхування	3
АВРАМЕНКО Богдана Володимирівна Відеоматеріали як засіб вивчення іноземної мови	7
АТАМАНЮК Зоя Миколаївна Теоретико-методологічна складова дослідження свободи як фактора соціокультурних трансформацій	10
БОГДАНОВА Інна Михайлівна Стратегії створення багатомірної педагогіки	14
ВАРІНА Ганна Борисівна Практико орієнтовані вектори реалізації кейс-технологій в процесі реалізації студентоцентрованого навчання	17
ВЕЧЕРОВА Євгенія Миколаївна Освітній процес і праворозуміння: щодо оптимізації пізнання	23
ВЦУКАЄВА Катерина Михайлівна Організаційно-змістові аспекти викладання навчальної дисципліни «Соціальний супровід клієнта»	27
ІОНОВ Ігор Анатолійович, ВОЛКОВА Руслана Євгенівна, ТВЕРДОХЛІБ Олена Володимирівна Створення віртуальної лабораторної роботи з біологічних дисциплін за допомогою методів цифрової трансформації	28
ГЛАДУШЕВСЬКА Ольга Михайлівна Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти. Інтерактивні технології у дизайні	32
ГОДОВАН Владлена Володимирівна Удосконалення освітньо-професійних програм у галузі «Охорони здоров'я» з урахуванням проблеми комплаєнтності в медицині	34
ГРЕЧАНИК Олена Євгенівна Використання цифрових сервісів у викладацькій діяльності	36
ГРОШОВЕНКО Ольга Петрівна Екологічна культура як умова формування сучасного поствоєнного суспільства	39
ДРУГОВА Олена Сергіївна Критичне мислення у бізнес-середовищі: ключ до ефективного управління та інновацій	43
ЗДІР Дарина Русланівна Інноваційні технології активного навчання Учні початкової школи	45
ЗОРОЧКІНА Тетяна Сергіївна Формування ключових компетентностей молодших школярів засобами технології «flipped classroom»	48
КВАСИКОВА Ганна Сергіївна Використання штучного інтелекту в фізико-математичному аспекті: переваги, ризики та можливості вдосконалення в закладі передвищої та вищої освіти	50
КОЛБІНА Людмила Анатоліївна Використання lego-технології в освітньому процесі нової української школи	54